

Meteorológiai Világszervezet

EL NIÑO/LA NIÑA HELYZETJELENTÉS

A jelenlegi helyzet és kilátások a jövőre

Továbbra is semleges körülmények (sem El Niño, sem La Niña) uralkodnak a Csendes-óceán trópusi vizein. Júliusban és augusztusban ugyan emelkedett a Csendes-óceán felszíni vízhőmérséklete, ami gyengén az El Niño jelenlétére utal, de légköri választ még nem figyeltek meg a térségben. Légköri válasz nélkül azonban az El Niño nincs hatással az éghajlatra. Modell előrejelzések alapján a szakértők az El Niño kialakulását szeptember végére, vagy októberre valószínűsítik, s tartós fennmaradását jósolják 2012-ben. Úgy gondolják, ennek nagyobb esélye van, mint a semleges feltételek folytatódásának. Ha az El Niño tovább is fejlődik, valószínűleg gyenge lesz.

Mind az El Niño, mind a La Niña jelenség egy nagyskálájú kölcsönhatás az óceán és a légkör között. Előbbi jellemzője, hogy a Csendes-óceán trópusi vizeinek középső és keleti területein a vízfelszín hőmérséklete szokatlanul megemelkedik. Utóbbi ennek éppen ellentétje, azaz a felszíni vízhőmérséklet a szokásostól alacsonyabb. Abban azonban megegyeznek, hogy mindkét jelenség erős hatással van az éghajlati rendszerre.

2012 áprilisában véget ért a 2011-2012-es közepesen gyenge La Niña, amely után a Csendes-óceán trópusi vizeinek hőmérséklete, a tengerszinti légnyomás és a passzátszelek mind semleges feltételeket mutattak (sem El Niño, sem La Niña). 2012 júliusában azonban a felszíni vízhőmérséklet emelkedni kezdett, s kissé meg is haladta az El Niño küszöbértékét. Az El Niño jellegzetes tulajdonságai viszont még nem alakultak ki (pl. a tengerszinti légnyomás ilyenkor szokásos alakulása, szél, felhőzet), vagyis az óceán-légkör egésze egyelőre semlegesnek tekinthető. Ahhoz, hogy a jelenség fennmaradjon, s befolyásolja az éghajlati rendszert, a légkör reakciójára van szükség. A legfrissebb eredmények arra utalnak, hogy a tengerfelszíni hőmérsékleti anomáliák továbbra is inkább a gyenge El Niño jeleit mutatják (esetleg tovább erősödnek), mint a semleges hatás visszatértét szeptember végén, október elején. Bár több modellfuttatás is a semlegességet feltételezi 2012 végéig. Így a szakértők véleménye alapján azt a következtetést lehet levonni, hogy szeptember végén, október elején közepesen nagy valószínűséggel az El Niño lesz uralkodó, s ez lesz jellemző a 2012-13-as év telén is. Erősségét tekintve gyengének mondható, de nem zárható ki, hogy később mérsékelte fokozódjon.

Fontos megjegyezni, hogy az El Niño és a La Niña mellett számos más tényező is befolyásolja az adott évszak éghajlati viszonyait. Regionális esetben figyelembe kell venni mind a jelenleg a határvonalon táncoló El Niño, mind az egyéb hatásokat is. Ilyen például az Indiai- és az Atlanti-óceán trópusi vizeinek hatása, amelyek befolyásolhatják a környezetük kontinentális éghajlatát.

Összefoglalva:

- 2012 áprilisában véget ért a La Niña, azt követően semleges körülmények uralkodtak, azaz sem a La Niña, sem az El Niño hatása nem volt tapasztalható.
- Bár a Csendes-óceán trópusi vizeinek felszíni hőmérséklete a közelmúltban nőtt, és gyengén meghaladta az El Niño határvonalát, a légkörben még nem jelent meg ennek tipikus jellemzője.
- Szeptember végén vagy október elején az El Niño kilátásai sokkal valószínűbbek, de a semleges közeg esélyei sem zárhatóak ki tartósan.
- Ha az El Niño továbbfejlődik szeptemberben vagy októberben, várhatóan fennmarad a boreális tél idején is, ereje pedig minden valószínűség szerint gyenge lesz.

A Csendes-óceán trópusi területét továbbra is figyelemmel kísérik. A regionális szintű változások a következő hónapok klíma-előrejelzésében automatikusan szerepelnek majd. További információ:

http://www.wmo.int/pages/members/members_en.html

Az El Niño/La Niña háttere

A Csendes-óceán térségének éghajlata

Az elmúlt évtizedekben végzett kutatások során kiderült, hogy a Csendes-óceán trópusi területén a légkör és az óceán közötti kölcsönhatás jelentős szerepet játszik az éghajlat kialakulásában. Az El Niño időszak alatt például a Csendes-óceán középső és keleti trópusi vizei lényegesen melegebbek a szokásosnál. Ezzel szemben a La Niña alkalmával hűvösebb az óceán ebben a régióban. Ez a hőmérsékletváltozás szorosan összefügg a globális fő éghajlati ingadozásokkal, amelyek akár egy évig, vagy tovább is eltarthatnak. Az 1997-98-as erős El Niñot például egy hosszan tartó La Niña követte, amely 1998 közepétől 2001-ig tartott. Az El Niño/La Niña események jelentősen befolyásolják az éghajlat természetes állapotát, de hatásuk soha sem ugyanolyan. Intenzitásától függetlenül helyenként súlyos hatásai is lehetnek.

Megfigyelés és előrejelzés

A Csendes-óceán változásának előrejelzésére számos lehetőség van. Komplex dinamikai modellek segítségével és a pillanatnyi adatok felhasználásával következtetnek az óceán trópusi régiójának változására. A modellek jóslata mellett az aktuális helyzet elemzése is nagyon fontos az előrejelzésben. A szakértői vélemények alapján veszik figyelembe a vízfelszín alatti változások következményeit. A használt előrejelzési módszerek mindegyike próbálja figyelembe venni az éghajlati rendszer óceán-légkör kölcsönhatását.

A meteorológiai és oceanográfiai adatok lehetővé teszik, hogy a nemzeti és nemzetközi megfigyelő rendszerek nyomon tudják követni az El Niño/La Niña eseményeket. Az adatok cseréje és feldolgozása a WMO programjának köszönhetően valósul meg.

A WMO által kiadott El Niño/La Niña Helyzetjelentés

A WMO El Niño/La Niña helyzetjelentése nagyjából három havonta készül a WMO és az International Research Institute for Climate and Society (IRI) együttműködésével. A program hozzájárul az ENSZ természeti katasztrófák csökkentéséhez. Az eseményeket a világ meteorológiai központjai követik nyomon és jelzik előre, amelyben a WMO és az IRI szakértői is közreműködnek. További információk az alábbi oldalon olvashatók:

http://www.wmo.int/pages/prog/wcp/wcasp/wcasp_home_en.html